

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Non habere vilum coniugem potestatem, vt jus suu[m] alteri resignet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

comperit vim inesse magicam, arte cuiusdam Iudæi infertam, & ob eam causam, reiectam. Quàm crebras eiusmodi molitione, venena, & veneficia audimus? Nimirum ægerrimè ferunt homines, si debitor fidem fallat, quanto ægrius ferretur id coniux, cum videt, non de pecunia sua, sed de tori confortè agi?

V.

Zonar. tom. 3.

Verum est, fuisse, & esse quasdam feminas, quæ adulteria maritis vel indulserunt, vel annuerunt. Zonaras scribit, Constantinum Monomachum, Habram Sclerenam, non modo in exilio, sed etiam in regno habuisse, eamque, consentientem vxore Zoë, in aulam adduxisse. Sed aiunt Zoën, ob ingravescentem ætatem, Zelotypiam jam tunc abiectissimam: quod qui de-

Cranzius l. 5.
Daniz.

femina credere potest, credat. Cranzius tradit, Ericum regem Daniæ, multis alioqui virtutibus, præsertim autem comitate, ornatum, plurimas pellices habuisse, quas etiam vxor eius Bertilda, e diuersis locis, accersitas, suis manibus complerit, maritoque vltimo miserit, vt eius sibi fauorem conciliaret. Litu-

Sabellic. l. 4.
Ennead. 10.

norum matronas, virorum permisso, palam concubinos habuisse, quos vocauerint *Connubij adiutores*, tradit Sabellicus. Seculi nostri etiam hoc dedecus est, inueniri, in quibusdam locis, qui, sanè non dissimulanter, tam nefandam, inter se, ineunt societatem, vt vxores, aut maritos, inter sese, commutent, mutantque, ea conditione, vt sibi vicissim alteri, vel altere remittantur. Cui tam pudendo flagitio error, aut ignorantia, vel peruicacia potius intolerabilis accedit. Existimant enim, adulterium non esse, neque fidem violari, quando alteruter coniugum est volens & jus suum alij resignat. Cum enim volens non fiat iniuria, aiunt, quam iniuriam vxori facio, si, illa consentiente, introduco meretricem? vel quam illa facit mihi iniuriam, si ego paupertate adactus illam diuiti prostituo, a quo diuitijs vel officijs possum augeri? Nimirum adeo caeca libido, & cæcus Cupido homines exoculat, vt dicant *malum bonum, & bonum malum, ponentes tenebras lucem, & lucem tenebras.*

Isa. 5. 20.

VI.

Scire enim debent isti, neminem jus habere consentientem in malum. Adulter ergo est, quisquis in adulterium consentit. At tua est vxor, aut tuus est maritus? Esto. Haud tamen inde conficies,

conficies, fas tibi esse illam, vel illum alteri concedere. Ius in illam habes, aut in illum in ordine ad te, non in ordine ad aliū; nam quando sponsalia, aut nuptias celebrauistis, tibi se tradidit vxor aut sponsus, non alteri. In æternum illa tibi non nupsisset, nec ille te duxisset, si sciisset, se, tanquam equum meritorem, in cuiuscunque manum, aut stabulum per te, venturum. Obnunciat ipsa natura, quæ prolem esse vult certam, vt tantò impensius à patre ametur, alaturque parientiùs. Neque Deus dat coniugibus ius illimitatum, aut sine restrictione. Quemadmodum enim pes, manus, aut aliud membrum tuum est, non tamen ita es absolutus dominus, vt tibi fas sit sanum pedem, aut manum aliudue membrum de corpore tuo desecare, & Deo, qui directus & supremus est Dominus, creaturam ratione præditam destruere, etiam virtutis causa, quod de Origepe legimus, qui vt castus esset, mancum se fecit castrando: ita & vxor aut maritus tuus est, non tamen, sicut hircus tuus, aut capra tua, quam potes de vno grege, & duce gregis ad alium, pro libitu transferre, & verò etiam occidere. Vxor corpus occidere tibi ius non est, & jus sit tibi, occidere vxoris animam? Locat tibi aliquis domum suam, vt in ea habites; iam ius habes in ea habitandi, non habes tamen idcirco etiam jus illam alteri locandi, cui libet, pictorem voluit in ea esse, non malleatorem, qui strepitu viciniam omnem turbaret. Pari pacto tibi Deus dedit Margaritam, non est tibi ius, illam alij porro dandi, aut, vel ad noctem vnam, concedendi. Fidem tibi vel innito seruare debet: quia illam tibi & Deo sponndit, Vt taceam atrocem ignominiam sanctissimo matrimonij Sacramento irrogari. Cùm enim dixisset Apostolus: *Sacramentum hoc magnum est*, adiecit: *ego autem dico, in Christo & Ecclesia*, quasi diceret: omne matrimonium, magnum est Sacramentum, mysterium, allegoria, typus rei sacrae nempe coniunctionis Christi & Ecclesiae. Christus enim reliquit quodammodo Deum Patrem, ac matrem Synagogam, vt Ecclesiae sponsa sua adhereret; Ecclesia autem, reliquit patrem, quem habuerat in gentilismo, nimirum diabolum, & coetum infidelium, tanquam matrem, vt, Christo sponso suo adhereret. Tale Sacramentum

Ephes. 5. 32.

Magister. sentent. in 4 dist. 26.
S. Augustin. in Psal. 138.

Ioan. 4.

mentum vel signum esse non potest, in quo mulier duos plures ué viros, aut etiam quinque simul (vt Samaritana illa, alterum post alterum) habet. Non significat enim vnionem Ecclesie cum Christo, aut Christi cum Ecclesia. Quippe sicut Ecclesia non potest simul vniri cum Christo, & Antichristo; cum Deo & diabolo; ita neque vnio eius significari potest ab ea, quæ viro suo iungitur, & non suo. Neque verò, in vlla lege, polygamia vxori licita fuit. Quin & viri polygamiam & repudium lege veteri permissum, in noua lege, sustulit Christus, dum matrimonium ad primam matrimonij, in Genesi, institutionem reuocauit, ita vt, in noua lege, quasi idem sit matrimonium cum eo, quod fuit inter Adamum & Euam. Quare sicut neque Christus simul Synagogæ, gentilismo, & Ecclesie iunctus est, ita neque is coniunx simul iungi debet vxoribus duabus, tribus, pluribusuè, qui Christi & Ecclesie dilectionem matrimonio suo repræsentat. Cuius amor diuisus est, minùs *adheret vxori suæ*, neque refert amorem vnionemque Christi & Ecclesie, exiungitque gratiam & mutuum amorem, quem Sacramentum hoc coniugibus confert; & aded Sacramentum istud in se mendax & fallax efficit, vt scilicet illum Christi & Ecclesie amorem concordiamque falsò repræsentet.

Sanch. l. 7. d.
80. n. 15. Hurt.
d. 9. n. 9.

Ita Concil.
Trid. Session.
24.

VII.

Manifestum itaque est, matrimonij fide salua, neutrum coniugum in alterius adulterium posse consentire. Sed videmus, quinam, aut quamobrem soleant consentire? & an non doleant etiam consentiendo? 1. Batilda consensit, *vt Erici suorem conciliaret*; maluit enim vel qualemcunque maritum habere, quàm nullum. At quis neget, Batildam pellices reddidisse comtiores, non tam vt illæ, quàm vt ipsa regi magis placeret? Faciunt multæ coniuges, in gratiam mariti, quod suis in gratijs faciunt. 2. Quasdam timor adigit, maritis fræna laxare: nisi eos ita sinerent viuere, ipsæ viuere non sinerentur. Simulant ergo se consentire, quia malunt coniuge carere, quàm vita. At nunquid hæc aperta est violentia? Tantò magis æstuat furor, quantò magis est premendus, sicut inclusus ignis. O quàm multæ misera vxores debent in viris suis perfidiam ferre, quibus alterutrum necesse est, vel dissimulare, vel vapulare!

Cranz lib. 5.
Danæ.